

Sygn. akt IV Ka 558/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:

SSO Ewa Rusin (spr.)

Sędziowie:

SSO Mariusz Górski

SSO Elżbieta Marcinkowska

Protokolant:

Magdalena Telesz

przy udziale Jolanty Siwik- Ważny Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2019 r.

sprawy R. W.

syna J. i Z. z domu K.

urodzonego (...) w Z.

o wyrok łączny

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich

z dnia 29 maja 2019 r. sygnatura akt II K 465/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w

- 1) w pkt. III dyspozycji po słowie „skazanie” dodaje następująco „na karę 4-ch miesięcy pozbawienia wolności”,
- 2) w pkt. I dyspozycji podstawę wymiaru kary łącznej uzupełnia o art. 87 § 1 kk, zaś wymierzoną karą łączną obejmuje także karę ograniczenia wolności wymierzoną wyrokiem opisanym w pkt 3) części wstępnej,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków postępowania apelacyjnego zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn.akt IV Ka 558 / 19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich w wyroku łącznym z dnia 29 maja 2019r. sygn. akt II K 465 / 18

ustalił, że R. W. został skazany prawomocnie wyrokami :

1) Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich z dnia 15 kwietnia 2014 roku sygn. akt II K 734/13 za czyn z art. 280§1 kk i art. 157§1 kk w zw. z art. 11§2 kk popełniony w dniu 25 października 2013 roku na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 5 lat próby, zarządzoną do wykonania postanowieniem Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich z dnia 16 października 2018r. sygn. akt II Ko 750/18 ,

2) Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich z dnia 30 czerwca 2015 roku sygn. akt II K 237/15 za czyn z art. 279§1 kk popełniony w dniu 18 marca 2015 roku na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 3 lat próby, zarządzoną do wykonania postanowieniem Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich z dnia 2 sierpnia 2018r. sygn. akt II Ko 751/18,

3) Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich z dnia 28 maja 2018r. sygn. akt II K 118/18 za czyn z art. 279§1 kk popełniony w dniu 19 stycznia 2018 roku na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności i karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Po czym :

I. na podstawie art. 85§1 i 2 kk i art. 86§1 kk połączył skazanemu R. W. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w pkt 1 i 2 części wstępnej wyroku łącznego i wymierzył temuż skazanemu karę łączną 2 /dwóch/ lat i 9 /dziewięciu/ miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której na podstawie art. 63§1 kk i art. 577 kpk zaliczył okres odbycia kary w sprawie II K 237/15 od dnia 21.12.2018r. godz. 06:30 do dnia 29 maja 2019 roku oraz zatrzymanie skazanego w sprawie II K 734/13 od dnia 29.10.2013r. godz. 14:40 do dnia 30.10.2013r. godz. 12:00,

II. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach podlegających łączeniu pozostawił do odrębnego wykonania,

III. na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego obejmującego skazanie wyrokiem opisanym w pkt 3 części wstępnej wyroku łącznego,

IV. zwolnił skazanego R. W. od ponoszenia wydatków związanych z wydaniem wyroku łącznego zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

Z wyrokiem nie pogodził się skazany, imieniem którego apelację wywiódł obrońca.

Apelujący na podstawie art. 574 kpk w zw. z art. 444 kpk oraz art. 425 § 1 i 2 kpk zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich z dnia 29.05.2019r. sygn. akt II K 465/18 w części tj. w zakresie pkt I , II oraz III na korzyść skazanego.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 oraz art. 438 pkt 1,2 i 4 zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

a) naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 87 § 2 kk poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie, podczas gdy zastosowanie winien znaleźć przepis art. 87 § 1 kk, a co skutkowało brakiem objęcia karą łączną skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich z dnia 8.05.2018r. sygn. akt II K 118/18,

b) naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy tj. 7 kpk poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego, bez zachowania zasady obiektywizmu oraz z naruszeniem zasady prawidłowego rozumowania, polegające na niewystarczającym uwzględnieniu pozytywnej prognozy kryminologicznej co do skazanego, nieuwzględnieniu wszystkich okoliczności przemawiających na korzyść skazanego, w tym faktu uczestnictwa skazanego w terapii uzależnienia od alkoholu w czasie pobytu w zakładzie karnym oraz dobrego

zachowania skazanego w warunkach izolacyjnych, co znalazło bezpośrednie przełożenie na wysokość orzeczonej wobec skazanego kary łącznej z zastosowaniem zasady asperacji ukierunkowanej na kumulację,

c) rażąco surowość kary wymierzonej skazanemu, przejawiającą się w orzeczeniu wobec skazanego kary łącznej w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności, która to kara łączna została ukształtowana na zasadzie asperacji ukierunkowanej na kumulację i nie uwzględnia w należyтым stopniu okoliczności dotyczących osoby skazanego, a mających wpływ na ograniczenie wysokości przedmiotowej kary łącznej.

Na podstawie art. 427 § 1 kpk wniósł i zmianę zaskarżonego wyroku w części tj. w zakresie pkt I, II i III poprzez połączenie kar orzeczonych wyrokami opisanymi w pkt 1,2, i 3 części wstępnej wyroku łącznego i orzeczenie wobec skazanego kary łącznej w dolnych granicach ustawowego zagrożenia tj. przy zastosowaniu zasady absorpcji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje;

Apelacja okazała się w znacznej mierze zasadna, jej uwzględnienie skutkowało merytorycznymi zmianami pkt. III i I dyspozycji zaskarżonego wyroku.

Po części trafnie zarzucał apelujący, jakoby Sąd I instancji orzekał z naruszeniem prawa materialnego art. 87 § 2 kk poprzez jego zastosowanie, o ile w dyspozycji zaskarżonego wyroku nie przywołano tego przepisu jako podstawy prawnej rozstrzygnięcia, ale w jego pisemnych motywach został już zinterpretowany błędnie. Przepis art. 87 § 2 kk w ogóle nie ma zastosowania w sytuacji skazanego R. W., bo dotyczy wyłącznie skazań na kary sekwencyjne, tj. na co najmniej dwie pozbawienia wolności i dwie ograniczenia wolności, a przecież takich kar skazanemu nie wymierzono.

Jednakże słusznie apelujący zarzucił obrazę prawa materialnego art. 87 § 1 kk, domagając się połączenia w ramach kary łącznej także 10-ciu miesięcy ograniczenia wolności wymierzonej wyrokiem 3) tj. SR w Ząbkowicach Śląskich z dnia 28.05.2018r. sygn. akt II K 118/18. Wymierzono tym wyrokiem karę tzw. sekwencyjną pozbawienia wolności i ograniczenia wolności, przy czym pierwsza z nich, 4- ch miesięcy pozbawienia wolności została już wykonana w okresie od 23.08 do 21.12.2018r., zatem jeszcze przed wydaniem przedmiotowego wyroku łącznego, drugiej skazany odbywać nie rozpoczął. W takiej sytuacji w postępowaniu apelacyjnym pkt. III dyspozycji nadano nową treść przez umorzenie postępowania o objęcie wyrokiem łącznym kary już odbytej 4- ch miesięcy pozbawienia wolności. Zaistniała konfiguracja kar podlegających jeszcze wykonaniu tj. pozbawienia i ograniczenia wolności tj. wyrokami opisanymi w pkt. 1), 2) i 3) nakazuje połączenie tych kar na podstawie zasad z art. 85 § 1 i 2 , 86 § 1 i art. 87 § 1 kk.

Oczywiście Sądowi Okręgowemu znane są dotychczasowe judykaty, przywoływane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a dotyczące łączenia i wykonania kar sekwencyjnych (k. 73 akt), niemniej jednak najnowsza linia orzecnicza Sądu Najwyższego uległa zmianie, w pełni akceptowanej przez Sąd Odwoławczy. Przywołując stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2019r. sygn. akt V KK 173/18 (LEX nr 2671105) zgodzić się wypada z wnioskiem, iż kary pozbawienia i ograniczenia wolności, orzeczone jako mieszane przy zastosowaniu trybu z art. 37 b kk nie stanowią swoistego monolitu, nie są określone w katalogu kar w art. 32 kk jako nowy nierozzerwalny rodzaj kary lecz są odrębnymi, podlegającymi sekwencyjnemu wykonaniu.

Sądowi Okręgowemu znana jest treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2019 r.(sygn. akt P 20/17) cyt. „Art. 87 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.) w zakresie, w jakim nakłada na sąd obowiązek połączenia kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności oraz wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności po dokonaniu zamiany kary ograniczenia wolności na karę pozbawienia wolności, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 i art. 175 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.” Niemniej jednak uznano, że treść stanowiska Trybunału nie sprzeciwia oczekiwaniom skazanego, wyrażonym we wniosku apelacyjnym obrońcy skazanego o objęcie wyrokiem łącznym także jeszcze nie wykonanej kary ograniczenia wolności, w tym zastosowania, przynajmniej częściowo, postulowanej przez apelującego zasady absorpcji.

Tak więc dokonano modyfikacji zaskarżonego wyroku przez połączenie kar pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami opisanymi w pkt. 1) i 2) części wstępnej oraz kary ograniczenia wolności wyrokiem opisanym w pkt. 3) części wstępnej, przy zastosowaniu art. 87 § 1 kk wymierzając tym samym karę łączną 2 (dwóch) lat i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt. I- 2) dyspozycji wyroku odwoławczego). Wymiar tej kary oscyluje od kary najwyższej 2-letniego pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem 1) do sumy podlegających łączeniu kar (przy uwzględnieniu zasady przeliczania z art. 87 § 1 kk), wynoszącej 3 lata i 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzona w ten sposób nowa kara łączna nie jest sankcją karną o wyższym stopniu dolegliwości niż zaskarżona kara łączna, jest wszak zauważalnie niższa niż suma kar. Zastosowana tym samym zasada częściowej absorpcji nie czyni kary łącznej rażąco surowej w rozumieniu art. 438 pkt. 4 kpk. Należy pamiętać, że kara łączna wymierzana wyrokiem łącznym stanowi niejako podsumowanie dotychczasowej działalności przestępczej skazanego. Jednocześnie kara łączna nie może być traktowana jako swoista nagroda za wielość przestępstw i kar podlegających aktualnemu wykonaniu. Ma natomiast racjonalizować wymiar kary zgodnie z aktualnymi przesłankami. Wymierzona skazanemu kara łączna 2 (dwóch) lat i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności spełnia te wymogi i nie może być traktowana jako nadmiernie surowa.

Uwzględniono bowiem, iż skazany R. W. jest sprawcą wysoce niepoprawnym, gdyż kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami 1) i 2) orzeczono z dobrodziejstwem probacji, której skazany nie docenił, warunkowe zawieszenie wykonania tych kar nie zapobiegło powrotowi skazanego na drogę przestępstwa, w dodatku znów przeciwko mieniu, bo z art. 279 § 1 kk, co skutkowało zarządzeniem tych kar do wykonania. Nawet jeżeli skazany w obliczu osadzenia do odbycia kary zaczął szczerze żałować powrotu do przestępstwa (wyrok 3), deklarując – jak podnosi obrońca – krytyczny stosunek do swego uprzedniego zachowania, nadto w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności wykazuje (co już także uwzględnił Sąd I instancji) prawidłową postawę, funkcjonuje bezkonfliktowo, nie przynależy do podkultury więziennej, utrzymuje kontakt z rodziną i uczestniczy w terapii uzależnienia od alkoholu, to suma tych okoliczności nie może prowadzić do zastosowania pełnej absorpcji przy łączeniu kar. Skazany jest osadzony w zakładzie karnym od 23 sierpnia 2018r., zatem relatywnie krótko, ma ambiwalentny stosunek do popełnionego przestępstwa i nie uczestniczy w systemie przepustek, został też poddany leczeniu szpitalnemu z powodu gruźlicy płuc, na wolności nie pracował, utrzymywał się z prac dorywczych (opinie k. 20 i 26 akt). Nie sposób się zgodzić z twierdzeniem apelacji, by doszło do pełnej resocjalizacji skazanego, nadto by w świetle powrotu skazanego do przestępstwa, w dodatku znów przeciwko mieniu, wadliwym był dotychczasowy wniosek Sądu I instancji, że popełnianie przestępstw przeciwko mieniu stało się sposobem skazanego na życie. Niestety brak tu racjonalnych argumentów dla dalszego premiowania skazanego, dalsze łagodzenie wobec niego kary byłoby sprzeczne z zasadami wymiaru kary łącznej z art. 85 a kk, w szczególności prowadziłoby do wywołania społecznego poczucia nieuzasadnionej pobłażliwości wobec skazanego, w tym przekonania o bezkarności czynów skazanego popełnionych w okresie pierwszej próby, zakreślonej pierwotnie wyrokiem 1) - SR w Ząbkowicach Śląskich z dnia 15.04.2014r. sygn. akt II K 734/13.

O wydatkach sądowych postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk, jednocześnie w trybie art. 624 § 1 kpk zwalniając skazanego od ich ponoszenia i zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.